

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 7. juli 2003
EU-Konventssekretariatet

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere
samt de danske repræsentanter i Konventet

Resumé af 26. konventssamling den 4. juli 2003

Kort resumé:

Indledningsvis redegjorde Valéry Giscard d'Estaing for den positive modtagelse, Konventets udkast til del I og II havde fået på Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki den 20. juni. Det mandat, stats- og regeringscheferne havde givet Konventet i forbindelse med arbejdet på de to konventssamlinger i juli måned, gik kun på en teknisk tilpasning af del III.

Der var generelt tilfredshed med Præsidiets reviderede udkast. De fleste, der tog ordet på konventsmødet, argumenterede for at overføre endnu flere politikområder til beslutning med *kvalificeret flertal* (QMV). Det drejede sig bl.a. om visse bestemmelser vedrørende:

- udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik
- beskatning, specielt indirekte skatter
- diskrimination
- europæisk anklagemyndighed

I den forbindelse forelagde senator Lamberto Dini på de nationale parlamentarikeres vegne en liste over 10 centrale punkter, hvor de ønskede ændringer. Der var generelt et ønske om mere QMV, men den britiske regerings repræsentant, baronesse Scotland, gik imod dette på væsentlige områder, og hun fik på enkelte punkter en vis støtte fra andre regeringsrepræsentanter.

Blandt de øvrige emner, der blev debatteret, kan nævnes:

- Fælles udenrigstjeneste
- Euroområdet
- Offentlige tjenesteydelser
- Sociale hensyn og fuld beskæftigelse
- Den åbne koordinationsmetode
- Fremtidige forfatningsændringer

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

Det Europæiske Råds modtagelse af Konventets forfatningsudkast

Det første punkt på konventssamlingen den 4. juli 2003 var en mundtlig redogørelse fra Valéry Giscard d'Estaing for Det Europæiske Råds modtagelse af Konventets forfatningsudkast på mødet i Thessaloniki den 20. juni. Han henviste til den tale, han selv havde holdt ved den lejlighed, og oplyste, at der var rigtig mange borgere, som havde læst den på Konventets hjemmeside. Talen er offentliggjort i Info-note I 311. Giscard d'Estaing sagde, at Det Europæiske Råd havde været meget glad for, at Konventet havde foreslået én tekst uden valgmuligheder. En række stats- og regeringschefer havde umiddelbart kunnet støtte forfatningsudkastet, mens nogle havde nævnt enkelte punkter, som de gerne ville se nærmere på under regeringskonferencen. Men alle havde været enige om, at det er Konventets tekst, som danner grundlaget for regeringskonferencen. Giscard d'Estaing tilføjede, at topmødekonklusionerne ikke helt afspejler den positive modtagelse, teksten fik, hvilket hænger sammen med, at den slags topmødekonklusioner er skrevet på forhånd.

Giscard d'Estaing nævnte, at han havde advaret stats- og regeringscheferne mod at røkke ved den ligevægt, Konventets udkast var udtryk for, og opfordrede i den sammenhæng medlemmerne af Konventet til at gøre deres politiske indflydelse gældende over for deres statsministre, således at disse ikke ændrede ved ligevægten – hvad nogle af dem godt kunne have lyst til.

Grundlaget for drøftelsen på konventsmødet

På de to konventsmøder, der var indkaldt til i juli måned, var det hensigten at gennemgå Præsidiets udkast til forfatningens tredje del i detaljer. Der havde i foråret 2003 været drøftelser i Konventet af et foreløbigt udkast, og på grundlag af disse drøftelser og fremsatte ændringsforslag havde Præsidiet den 12. juni fremsendt et revideret udkast til tredje og fjerde del (CONV 802/03). Hertil var der indkommet over 1600 ændringsforslag, som sekretariatet havde analyseret i CONV 821/03 af 27. juni med tilføjelser i CONV 821/03 COR 1 af 2. juli. Præsidiet havde i sit reviderede udkast CONV 836/03 af 27. juni taget højde for nogle af de stillede ændringsforslag, men man var ikke blevet færdig med sin revision og ville holde møde igen tirsdag den 8. juli for at drøfte de resterende ændringsforslag samt de synspunkter og ændringsforslag, der fremkom på konventsmødet.

Giscard d'Estaing tilføjede, at man ikke begyndte forfra, og at Præsidiet ikke kunne acceptere ændringsforslag, som røkkede ved den konsensus, der var opnået i forbindelse med forfatningens første og anden del. Ifølge konklusio-

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

nerne fra Det Europæiske Råds møde skulle Konventet på sine to møder i juli også kun beskæftige sig med tekniske tilpasninger af bestemmelserne i forfatningens tredje del. Selv om der tales om tekniske ændringer, pointerede Giscard d'Estaing, at det politisk er meget vigtige bestemmelser, man skal drøfte, idet man bl.a. skal definere de områder, hvor den almindelige lovgivningspro-

cedure med kvalificeret flertal skal finde anvendelse.

Generel tilfredshed med Præsidiets udkast

Tunne KELAM fra det estiske parlament udtrykte et synspunkt, som nok deltes af de fleste konventsmedlemmer, da han som indledning til sit indlæg sagde, at han generelt var tilfreds med Præsidiets udkast, og at det var vigtigt stort set at holde sig til det for at bevare balancen og skabe sammenhæng mellem forfatningens første og tredje del. Gijs de VRIES sagde, at den hollandske regerings konklusion var, at Konventet var nået frem til et fair og ambitiøst udkast. Han opfordrede det italienske formandskab til at sørge for, at det blev gennemført på regeringskonferencen. Det fik Valdo SPINI til at sige, at han ikke kunne forpligte den italienske regering, men det italienske parlament støttede forfatningsudkastet. Det kunne ikke gå med til tilbageskridt, men godt til fremskridt. Det fremgik af indlægget, at Spini definerede fremskridt som øget anvendelse af QMV vedrørende bl.a. FUSP og skattepolitik. Sven-Olof PETERSSON sagde som repræsentant for den svenske regering, at Konventet må respektere mandatet fra Det Europæiske Råd og ikke indgå nye kompromiser, som strider mod den ligevægt, der var konsensus om i forbindelse med del I.

Udvidet brug af kvalificeret flertal

Som analyseret i Info-note I 286 indeholdt allerede Præsidiets første udkast en fordobling af de områder, hvor man skal anvende den almindelige lovgivningsprocedure med kvalificeret flertal. De fleste, der tog ordet på konventsmødet, argumenterede for at overføre endnu flere områder til beslutning med kvalificeret flertal (QMV). Det drejede sig bl.a. om visse bestemmelser vedrørende:

- udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik
- beskatning, specielt indirekte skatter
- bekæmpelse af diskrimination
- europæisk anklagemyndighed

Nedenfor er nævnt nogle af de talere, som beskæftigede sig med udvidet anvendelse af QMV, og enkelte af de argumenter, der blev anført.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

Senator Lamberto DINI fra Italien forelagde på de nationale parlamentarikers vegne den liste med *ti punkter*, der er optrykt som bilag 1 i den samtidigt udsendte Info-note med resumé af møderne samme dag for de nationale parlamenteres repræsentanter i Konventet. Heri slår man fast, at der ikke må ske tilbageskridt ("no regression" er det engelske slagord) i forhold til den opnåede konsensus om del I, og at der heller ikke må ske tilbageskridt mht. de eksisterende politikker i del III, som skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i del I. Desuden fremsættes ønsker om at udvide området for brug af kvalificeret flertal til forskellige bestemmelser vedrørende udenrigs- og sikkerhedspolitik, skatteharmonisering, ikke-diskriminering og beskyttelse af af-

skedigede arbejdere. Endvidere ønsker man Domstolens kompetence udvidet, bl.a. til dele af samarbejdet vedrørende udenrigspolitik, sikkerhedspolitik og forsvarspolitik, specielt det foreslåede agentur. Endelig ønsker man en præcisering af artiklerne om tredjelandsborgeres adgang til arbejdsmarkedet, om Europa-Parlamentets rolle i forhold til indgåelse af internationale handelsaftaler samt om den fælles udenrigstjeneste. I en kort replik udtrykte Andrew DUFF (EP) sin glæde over senator Dinis indlæg, som viste, at der var stort sammenfald mellem synspunkterne hos de to komponenter i Konventet, der repræsenterer henholdsvis de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet.

Den tyske udenrigsminister Joschka FISCHER argumenterede ligesom en lang række andre talere for, at men i større omfang bør gå over til kvalificeret flertal inden for den fælles **udenrigs- og sikkerhedspolitik**. Men samtidig opfordrede han til, at man i Konventet når til enighed om de ændringer, der foreslås til forfatningens tredje del, således at regeringskonferencen får et virkelig godt grundlag for sit arbejde. Elmar BROK (EP) udtrykte PPE-gruppens synspunkt så stærkt, at han spurgte: "Hvad skal EU med en udenrigsminister, hvis ethvert land kan blokere for beslutninger på det udenrigspolitiske område?" Gijs de VRIES fra den hollandske regering gik ligesom mange andre konventsmedlemmer ind for, at man i hvert fald skulle kunne træffe afgørelse med kvalificeret flertal, når der forelå et fælles forslag fra Unionens udenrigsminister og Kommissionen.

Nogle medlemmer ønskede at gå længere end Præsidiets mht. **forsvarspolitik**. Derimod fastholdt Göran LENNMARKER fra den svenske riksdag, at militære beslutninger er et nationalt anliggende, og flere finske repræsentanter tog forbehold over for Præsidiets forslag vedrørende forsvarspolitik.

Flere talere, bl.a. Elmar BROK (EP), gik ind for brug af kvalificeret flertal

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

vedrørende **skatter** – i hvert fald visse former, specielt indirekte skatter, som påvirker det indre markeds funktion. Enkelte, bl.a. Kimmo KILJUNEN fra det finske parlament, ønskede også QMV anvendt for selskabsskatter. Derimod kunne Tunne KELAM fra det estiske parlament og den svenske regeringsrepræsentant, Sven-Olof PETER SSON, ikke gå ind for brug af kvalificeret flertal på skatteområdet, men tilsluttede sig her det britiske synspunkt.

Anne VAN LANCKER (EP) gennemgik en række af de ændringer, den socialistiske familie ønskede gennemført, idet hun pointerede, at de faldt i forlængelse af de bestemmelser, der er enighed om i forfatningens første del. Hun gik bl.a. ind for, at foranstaltninger til bekæmpelse af **diskrimination** skal kunne gennemføres med kvalificeret flertal. Dette gik Joachim WUERME-LING (EP) imod, idet han fandt bestemmelsen for upræcis og frygtede, at den også ville kunne bruges på familiepolitikens område.

Hubert HAENEL fra det franske senat beklagede, at man fastholdt enstemmighedskravet i forbindelse med den *europæiske anklagemyndighed*, idet det efter hans opfattelse ville medføre, at den aldrig ville blive oprettet.

En enkelt taler skilte sig ud fra den tendens, der var til at foreslå mere anvendelse af QMV. Det var repræsentanten for den britiske regering, Baronesse SCOTLAND, som advarede mod at skabe for store modsætninger ved at forlange kravet om *enstemmighed* ophævet på alt for mange områder, idet man derved tilsidesætter det kompromis, der blev opnået i forbindelse med forfatningens første del. Hun gjorde det klart, at den britiske regering ikke kan acceptere, at man udvider QMV til at omfatte skatter, de økonomiske artikler, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik samt strafferet, hvor Storbritannien ønsker at opretholde sit særlige juridiske system. Hun gik også ind for at bevare enstemmighed angående sociale bestemmelser.¹ Heri fik hun støtte fra den finske regerings repræsentant, Teija TIILIKAINEN. De britiske betænkeligheder fik en vis opbakning fra Erwin TEUFEL fra Forbundsrådet, som i forbindelse med artikel III-98 pointerede, at indretningen af de sociale bestemmelser er noget, der er forbeholdt nationalstaterne eller disses kommunale eller regionale enheder – i Tyskland delstaterne. I øvrigt gjorde han ligesom baronesse Scotland opmærksom på, at mandatet fra Nice gik ud på at forenkle del III uden at ændre ved de substantielle politikbestemmelser i de gældende traktater. Den britiske regerings holdning blev kritiseret i flere af de efterføl-

¹ I den forbindelse kan det nævnes, at Henning Christophersen som den danske regerings repræsentant har stillet et ændringsforslag til artikel III-18 om opretholdelse af enstemmighed vedrørende vandrende arbejdstagere.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

gende indlæg, og Lord MacLENNAN fra Overhuset sagde, at han var ked af at høre baronessens indlæg.

Paolo PONZANO, som talte på Kommissionens vegne, havde noteret, at 33 af de 46 konventsmedlemmer, som havde haft ordet, havde *anbefalet en udvidet anvendelse af QMV*. Disse anbefalinger anmodede han Præsidiets om at tage hensyn til. Hertil replicerede GISCARD D'ESTAING, at man ikke uden videre kunne lægge talerne sammen, idet flere af dem ganske vist i princippet gik ind for udvidet anvendelse af kvalificeret flertal, men samtidig havde sagt, at lige på det punkt, som havde deres særlige interesse, kunne de ikke acceptere det. Giuliano AMATO nævnte som eksempel herpå, at Joschka Fischer ganske vist begyndte med at gå ind for større anvendelse af QMV, men i næste sætning sagde, at det ikke skulle gælde indvandring.

Vicepræsident Giuliano AMATO foretog en analyse af, *hvilke ændringer Konventet på nuværende tidspunkt vil kunne foreslå* angående anvendelsen af kvalificeret flertal på baggrund af Det Europæiske Råds mandat, som kun taler om tekniske tilpasninger. For så vidt er hele del III udtryk for tekniske

tilpasninger, i anledning af at man i del I i langt større omfang end de nuværende traktater opererer med anvendelse af den almindelige lovgivningsprocedure med kvalificeret flertal, så formelt kan man godt sige, at der vil være tale om tekniske tilpasninger. "Vi må imidlertid ikke snyde os selv", sagde Amato, "der er grænser for, hvor mange steder vi kan opgive enstemmighedskravet." Det hænger dels sammen med, at de institutionelle balance i den opnåede konsensus om del I ikke må forrykkes. Dels hænger det sammen med noget emotionelt, nemlig at medlemslandene på visse områder føler, at deres identitet og suveræniteten eller ligefrem vitale interesser står på spil. Det kræver tid at overbevise alle om, at overgang til kvalificeret flertal på EU-plan ikke er det samme som at overlade alt til flertallet i det nationale parlament. Sandheden er jo, sagde Amato, at overgang til QMV på EU-plan virker sådan, at de enkelte lande ikke længere kan slå sig til tåls med, at de bare kan nedlægge veto, men må forhandle med de andre lande for at opnå en aftale.

I en situation, hvor mange konventsmedlemmer ønsker ændringer, så Giuliano Amato tre muligheder:

- Man kan indføre QMV i del III på områder, hvor der i del I tales om kvalificeret flertal. Som et eksempel herpå nævnte han, at der i del I er åbnet et vindue for anvendelse af QMV i visse situationer inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det kan benyttes til at indføre QMV på

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

områder, hvor der ikke er politiske indvendinger imod det.

- På nogle områder kan kvalificeret flertal måske ikke accepteres som grundlag for almindelig lovgivning, men kan accepteres som basis for vedtagelse af minimumsregler, hvilket kan være politisk mere spiseligt.
- Endelig kan de lande, der står uden for et forstærket samarbejde, måske acceptere QMV inden for dette samarbejde – ud fra de argumenter, at det jo ikke skader dem, der står udenfor.

Giuliano Amatos indlæg blev mødt med stort bifald.

Valéry GISCARD D'ESTAING tilføjede, at Konventet ikke kan gå længere end det, vicepræsidenten havde skitseret, og ikke kan foreslå noget, der går ud over den opnåede konsensus. Men Præsidiets vil overveje de mange ændringsforslag og indlæggene fra konventsmedlemmerne og på sit møde tirsdag den 8. juli se på, hvor langt man kan komme. Han tilføjede, at i den endelige udgave vil der komme til at stå, at i forbindelse med det forstærkede samarbejde og inden for Euroområdet vil de deltagende lande kunne vedtage, at visse beslutninger kan træffes med kvalificeret flertal.

Fælles udenrigstjeneste

Mange indlæg drejede sig om Præsidiets udkast til erklæring om oprettelse af en tjeneste for EU's optræden udadtil (bilag III i del III). Elmar BROK (EP)

mente ikke, man kunne oprette en uafhængig udenrigstjeneste ved en sådan erklæring, som ændrer balancen mellem institutionerne. Han henviste til PPE-gruppens ændringsforslag, hvorefter tjenesten lægges ind under Kommissionen. Dette synspunkt fik støtte fra Taina TIILIKAINEN og Kimmo KILJUNEN fra Finland. Hanja MAIJ-WEGGEN (EP) spurgte den tyske udenrigsminister, om det var ham, der havde foreslået den uafhængige udenrigstjeneste, sådan som der har stået i pressen. Joschka FISCHER svarede, at han ikke kunne se, der var noget problem, idet Unionens udenrigsminister jo har en dobbelt hat. Udenrigstjenesten skal ganske vist være underlagt udenrigsministeren, men da denne jo også er medlem af Kommissionen, bliver udenrigstjenesten en del af Kommissionens apparat, og Europa-Parlamentet kan kontrollere dens budget. René Van der LINDEN fra det hollandske parlament foreslog, at Joschka Fischer og Elmar Brok forsøgte at nå frem til et fælles forslag, som Præsidiets så kan lade indgå i den endelige tekst. Kommissær Michel BARNIER fremhævede, at Unionens udenrigsminister for at kunne fungere effektivt på den internationale scene må have en udenrigstjeneste at støtte sig til. Den skal dels bestå af de ressourcer, Kommissionen allerede råder over, idet udenrigsministeren jo har en dobbelthat, dels af specialister fra medlemslan-

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

dene. Kommissæren fandt ingen grund til at pille ved det eksisterende system med de 128 udenlandske repræsentationer for Unionen, som stadig væk vil være placeret under Kommissionen, selv om de vil være underlagt udenrigsministeren.

Euroområdet

Flere franske konventsmedlemmer beskæftigede sig med Præsidiets forslag vedrørende specifikke bestemmelser for medlemmer af Euroområdet (artikel III-85a – III-85c). Repræsentanten for den franske regering, Pascale ANDRÉANI, fandt ikke, at teksten vedrørende økonomisk styring gik vidt nok mht. at give eurolandene mulighed for at træffe beslutninger. Olivier DUHAMEL (EP) sagde, at de lande, der har indført euroen, må have mulighed for at træffe beslutninger med kvalificeret flertal. Pervenche BERÈS (EP) nævnte blandt de mange områder, hvor hun ønskede at indføre QMV, også de økonomiske retningslinjer. Alain LAMASSOURE (EP) betegnede artikel 85a som for dårlig, idet han pegede på, at de lande, der har indført euroen, har et særligt ansvar og derfor også må kunne træffe beslutninger. Også senator Hubert HAENEL gik ind for at styrke ledelsen af Euroområdet. Modsat argumenterede den finske regeringsrepræsentant, Teija TIILIKAINEN, for, at der slet ikke bør refereres til Eurogruppen i forfatningen, da der er tale om et uformelt forum.

Offentlige tjenesteydelser

Flere beskæftigede sig med Præsidiets forslag til artikel III-3 om "tjenesteydelser af almen økonomisk interesse". Anne VAN LANCKER (EP) og Adrian

SEVERIN fra det rumænske parlament takkede Præsidiets for bestemmelsen, og Ben FAYOT fra det luxembourgske parlament henviste til Kommissionens grønne bog om sådanne tjenesteydelser og betegnede det som godt, at de nu fik et retsgrundlag i forfatningen. Derimod gik den tyske udenrigsminister Joschka FISCHER og talsmanden for de tyske delstater, Erwin TEUFEL, imod bestemmelsen, idet de ville bevare dette som en national kompetence. GI-SCARD D'ESTAING gjorde heroverfor opmærksom på, at Præsidiets med den foreslåede bestemmelse ikke ville pille ved de nationale beføjelser på området, men blot sørge for, at der blev vedtaget nogle principper og vilkår, som indebar, at de pågældende tjenesteydelser fik mulighed for at fungere.

Sociale hensyn

Alberto COSTA fra det portugisiske parlament slog til lyd for, at bestemmelserne i forfatningens tredje del om den økonomiske styring og budgetdisciplin

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

bør indeholde henvisninger til målsætningerne i første del om sociale hensyn. Marie NAGY fra det belgiske parlament efterlyste en horisontal social klausul i del III. Denne idé fik tilslutning fra observatøren Emilio GABAGLIO, som repræsenterer arbejdstagerne i ØSU.

Fuld beskæftigelse

Vytenis ANDRIUKAITIS, Proinsias DE ROSSA, Paraskevas AVGERINOS og Valdo SPINI fra henholdsvis det litauiske, irske, græske og italienske parlament foreslog, at man ændrer formuleringen i artikel III-94 og tilsvarende formuleringer i tredje del fra "højt beskæftigelsesniveau" til "fuld beskæftigelse" – svarende til hvad der er foreslået i første del af forfatningen i artikel I-3.

Åbne koordinationsmetode

Adskillige medlemmer, bl.a. Anne VAN LANCKER (EP) og Alberto COSTA fra det portugisiske parlament opfordrede endnu engang Præsidiets til at tage den åbne koordinationsmetode med i forfatningen. Jan van DIJK fra det hollandske parlament pegede i den forbindelse på, at den åbne koordinationsmetode har megen relevans for de artikler i del III, der handler om beskæftigelse. Også Emilio GABAGLIO, der som observatør repræsenterer lønmodtagersiden i ØSU, gik ind for at definere den åbne koordinationsmetode i forfatningen. I sine afsluttende bemærkninger viste GI SCARD D'ESTAING en vis åbenhed over for at nævne den åbne koordinationsområde i del III, idet den er relevant for visse bestemmelser på social- og arbejdsmarkedsområdet.

Indvandring

Den tyske udenrigsminister Joschka FISCHER gik generelt ind for større anvendelse af kvalificeret flertal, men ville gøre en undtagelse mht. indvandringspolitikken. Her mente han ikke, tiden var inde til at overgå til kvalificeret flertal, da der er tale om et meget følsomt område. Dette synspunkt fik

støtte fra Jürgen MEYER fra Forbundsdagen. Derimod gik Josep BORRELL fra det spanske parlament ind for anvendelse af QMV også vedrørende indvandring.

Landbrugspolitik

Sören LEKBERG fra den svenske riksdag var skuffet over, at Konventet har manglet mod til at revidere landbrugspolitikken, og fik støtte fra Hanja MAJWEGGEN (EP), som pegede på, at EU netop havde vedtaget en reform på det område, som fortjente at komme med i forfatningen.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

Budgetproceduren

Den franske regerings repræsentant, Pascale ANDRÉANI, pegede på, at den ligestilling mellem Europa-Parlamentet og Ministerrådet i relation til budgetproceduren, som er indeholdt i bestemmelserne i forfatningens første del, ikke er gennemført fuldt ud i del III.

Kulturelle undtagelser

Flere franske konventsmedlemmer, bl.a. Pierre LEQUILLER, Hubert HAE-NEL og William ABITBOL, slog til lyd for, at medlemsstaternes suverænitet mht. kulturstøtte og andre initiativer til bevarelse af de kulturelle forskelle i Europa ikke bør undergraves af bestemmelser om konkurrenceforvridning og den fælles handelspolitik. De anmodede derfor om, at den hidtidige undtagelse vedrørende kulturelle ydelser (som bl.a. omfatter ydelser på det audiovisuelle område) bliver genindført.

Euratom

Maria BERGER (EP) betegnede protokollen om Euratom som utilstrækkelig og gik ind for, at man gav sig tid til at drøfte en egentlig revision af Euratomtraktaten. Dette synspunkt fik støtte fra flere sider, bl.a. Jürgen MEYER fra Forbundsdagen og Marie NAGY fra det belgiske parlament.

Åbenhed

Artikel III-301 om åbenhed var ikke vidtgående nok for de to svenske medlemmer Göran LENNMARKER og Sören LEKBERG, som kritiserede, at artiklen indskrænkede åbenheden i relation til Domstolen og Den Europæiske Centralbank. Jens-Peter BONDE (EP) henviste til, at der nu er næsten 200 underskrifter på hans ændringsforslag om at medtage et generelt krav om åbenhed og gennemsækelighed i forfatningens tredje del, og opfordrede Præsidiets til at tage en sådan bestemmelse med, selv om visse regeringer går imod det.

Energi

Flere medlemmer, herunder den tyske udenrigsminister og Erwin TEUFEL fra Forbundsrådet, gik imod den foreslåede artikel III-152 om energipolitik,

som de fandt i modstrid med mandatet fra Nice.

Unionens symboler

Alojz PETERLE fra det slovenske parlament pegede på, at Unionens symboler – flag, hymne m.v. – er så vigtige, at de bør nævnes i forfatningens tredje del.

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

Dette synspunkt fik støtte fra Olivier DUHAMEL (EP), som mente, at englænderne havde stjålet den tidligere foreslåede bestemmelse herom, og fra Elmar BROK, som henviste til, at der jo allerede er truffet beslutning om disse symboler, samt fra Adrian SEVERIN fra det rumænske parlament.

Fremtidige forfatningsændringer

Enkelte konventsmedlemmer foreslog ændringer i fjerde del af forfatningen, selv om mandatet fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki ikke lagde op hertil.

Caspar EINEM og Pierre CHEVALIER fra henholdsvis det østrigske og det franske parlament m.fl. foreslog, man i artikel IV-6, stk. 2, indførte en forenklet procedure for mindre forfatningsrevisioner, som ikke forrykker kompetencerne, og som ikke berører chartret om grundlæggende rettigheder, hvorefter sådanne forfatningsændringer kan vedtages med superkvalificeret flertal uden ratifikation i samtlige medlemsstater.

Jürgen MEYER fra Forbundsdagen beskæftigede sig med artikel IV-6, stk. 2, tredje punktum. Han argumenterede for, at hvis Det Europæiske Råd mener, at der ikke skal indkaldes et konvent i forbindelse med en kommende forfatningsrevision, fordi den ikke er af større omfang, skal det have Europa-Parlamentets tilslutning til, at der ikke skal indkaldes et konvent. Dette synspunkt fik støtte fra Vytenis ANDRIUKAITIS fra det litauiske parlament og Carlos CARNERO (EP). Lord STOCKTON (EP) betegnede det som uacceptabelt, at et ikke-folkevalgt organ skulle kunne forhindre indkaldelse af et konvent.

Artikelnummerering og overskrifter

Jens-Peter BONDE (EP) foreslog, at man nummererer alle artiklerne i forfatningen fortløbende, så man undgår at der f.eks. findes artikel I-4, artikel II-4, artikel III-4 og artikel IV-4.

Sören LEKBERG fra den svenske riksdag foreslog, at man sætter overskrifter på artiklerne i del III, sådan som man har gjort det i del I.

Opfølgning af arbejdet på regeringskonferencen

Senator Lamberto DINI fra Italien sagde på vegne af de nationale parlamentarikere, at mange af dem beklagede, at Det Europæiske Råd ikke havde taget

- Fejl! Ukendt argument for parameter. -

har opnået konsensus om. Han gjorde i den forbindelse opmærksom på, at de nationale parlamentarikere agter at holde uformelle møder, hvor man vil følge arbejdet på regeringskonferencen – enten alene eller sammen med Europa-Parlamentet. Det var den afsluttende bemærkning i Dinis indlæg, som fik bifald fra forsamlingen.

Adrian SEVERIN fra det rumænske parlament kunne ikke acceptere, at det *konvent*, som har arbejdet med forfatningen i 16 måneder, blot bliver afskedit i næste uge, og Pervenche BERÈS (E P) sagde, at hvis stats- og regeringscheferne vil foretage væsentlige ændringer i teksterne, bør Konventet genindkaldes.

Næste konventssamling

Giscard d'Estaing nævnte i sine afsluttende bemærkninger, at juristerne i sekretariatet nu endnu engang ville se på, om der var den rette sammenhæng mellem bestemmelserne i del I og del III, ligesom man ville udrydde nogle overflødige adverbier. Præsidiets ville så på sit møde tirsdag den 8. juli se på, hvor mange af de synspunkter, som var kommet til udtryk på konventsmødet, der kunne opfyldes. Samtidig ville man se på de resterende ændringsforslag, idet konventsformanden dog gjorde opmærksom på, at flere af dem gik i hver sin retning. Tirsdag nat eller måske først onsdag morgen ville konventsmedlemmerne så modtage en revideret tekst.

Konventsformanden sagde, at onsdag den 9. juli vil konventsmødet først begynde kl. 15, således at der bliver mulighed for at drøfte den reviderede tekst på møder onsdag formiddag i de politiske grupper og i komponenterne. I den forbindelse ville præsidiemedlemmerne være til rådighed mht. at afklare eventuelle tvivlsspørgsmål eller forklare de valg, Præsidiets havde truffet. Onsdag eftermiddag vil den afsluttende diskussion i plenum finde sted. Torsdag den 10. juli om formiddagen vil være helliget det afsluttende møde i Konventet og underskrivelsen af det endelige forfatningsudkast.

Med venlig hilsen

Bjørn Einersen

